

KAREL JAROMÍR ERBEN

Literatura : 7. ročníku, ZŠ

Osnova :

1. Život a dílo K.J. Erbena
2. Nejznámější díla
3. Dílo Kytice
4. Otázky a úkoly

Vypracovala :

KAREL JAROMÍR ERBEN

narozen: 7. listopadu 1811, Hořice v
Podkrkonoší

zemřel: 21. listopadu 1870, Praha

- × Byl to český historik, právník, archivář, spisovatel, básník, překladatel a sběratel českých lidových písní a pohádek, představitel literárního romantismu.
- × Erben je znám především jako sběratel lidové poezie.

KAREL JAROMÍR ERBEN

ŽIVOT K.J. ERBENA

- Karel Jaromír Erben se narodil ševci a sadaři Janu Erbenovi a jeho ženě Anně (dvojčata Karel a Jan)
- Jan však později bohužel zemřel a ani jeho bratr Karel na tom nebyl zdravotně dobře, často churavěl a trpěl vadou výslovnosti.

KAREL JAROMÍR ERBEN

ŽIVOT K.J. ERBENA

- Základního vzdělání se mu dostalo v miletínské škole, zde postupně rozvíjeli všechna jeho nadání včetně hudebního.
- Aby mohl studovat na hradeckém gymnáziu, musel si sám obstarat nějaký výdělek – a to hraním na klavír.
- Na toto gymnázium nastoupil roku 1825.

KAREL JAROMÍR ERBEN

ŽIVOT K.J. ERBENA

- Roku 1831 nastoupil Erben na filozofickou fakultu v Praze. Zde také započal studium práv.
- Při tomto studiu se projevily jeho historické a přírodovědecké zájmy. V této době také Erben začal svými básněmi přispívat do českých časopisů.
- Roku 1837, poté co dokončil svá právníká studia

KAREL JAROMÍR ERBEN

ŽIVOT K.J. ERBENA

- Roku 1842 se Erben po téměř desetileté známosti oženil s Barborou Mečířovou.
- Byl jmenován překladatelem u zemské vlády archivářem města Prahy, Erben se také podílel na projektu vědeckého a kritického časopisu *Obzor*.
- Po smrti své první ženy v roce 1859 se oženil s Žofií Mastnou .

KAREL JAROMÍR ERBEN

DÍLO K.J. ERBENA

Těžiště svého odborného zájmu Erben spatřoval v edicích folklórních materiálů, především českých lidových písní.

Díla:

- × *Sto prostonárodních pohádek a pověstí*
- × *Kytice z pověstí národních* (1853, rozšířené vyd. 1861)
- × *Písně národní v Čechách*- obsahuje 500 písní
- × *Prostonárodní české písně a říkadla* (1864)

KAREL JAROMÍR ERBEN

DÍLO K.J. ERBENA

Erben se nespokojil s tím, že by lidovou tvorbu pouze sbíral, snažil se ji kriticky zkoumat a tím ji i ovlivňovat.

Díla:

- × *Mladší bratr* – vlastenecké dílo
- × *Večer* – vlastenecké dílo
- × *Tulák*
- × *Na hřbitově*

KAREL JAROMÍR ERBEN

DÍLO K.J. ERBENA

Historická díla

- ✘ *Rukopis musejní letopisů Kosmových*
- ✘ *Ondřej Puklice ze Vstruh*
- ✘ *Příspěvky k dějepisu českému, sebrané ze starých letopisů ruských*
- ✘ *Měsíčník hodin staročeských na Staroměstské radnici*

KAREL JAROMÍR ERBEN

DÍLO KYTICE

- ***Kytice***, původně vydaná pod názvem ***Kytice z pověstí národních***.
- Sbírka vyšla poprvé roku 1853 a obsahovala 12 básní; druhé vydání z roku 1861 bylo rozšířeno o baladu *Lilie*.
- Sbírku tvoří balady .Básník vychází z lidové (slovanské) tradice
V tomto ohledu je *Kytice* typickou sbírkou ohlasovou projevem
folkloristicky orientovaného romantismu

KAREL JAROMÍR ERBEN

Kytice se skládá ze 13 balad a závěrečné Věštky

- × Kytice
- × Poklad
- × Svatební košile
- × *Byšičky*
- × Polednice
- × Zlatý kolovrat
- × Štědrý den
- × Holoubek
- × Záhořovo lože
- × Vodník
- × Vrba
- × Lilie
- × Dceřina kletba
- × Věstkyně

KAREL JAROMÍR ERBEN

Otázky :

1. **Narození a úmrtí K.J. Erbena .**
2. **Co jste si zapamatovali ze z jeho života a studií ? (volná odpověď)**
3. **Jaké jeho díla jste si zapamatovali ?**
4. **Jak zní celý název Kytice ?**
5. **Vyjmenuje některé básně z díla Kytice.**

KAREL JAROMÍR ERBEN

Úkol na příští hodinu

Podle svého uvážení si vyberte jakoukoliv báseň z díla
Kytice

Naučte se alespoň 12 slok (přednes před třídou)

Hodnoceno známkou

Děkuji za pozornost 😊

Slováková Tereza